

ИЗСЛЕДВАНЕТО НА ДИНАМИКАТА НА РЕДИЦИ ОТ ПАРАМЕТРИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО - ЕДНА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ФАКТОРНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

Тодор Калоянов*

РЕЗЮМЕ *В статията се разглеждат някои предимства и недостатъци на тоталния коефициент на плодовитост. С цел да се преодолеят някои от недостатъците на тоталния коефициент се предлага да се използват редици от параметри на статистическото разпределение - средна аритметична величина, средно квадратично отклонение и коефициенти на асиметрия и ексцес. Според автора този подход би могъл да се използва и за изследване на факторни въздействия и промени във времето на повъзрастовата плодовитост. В статията е изследвана динамиката на повъзрастовата плодовитост на жените в Република България през периода 1985-2005 г. общо за всички родени деца и по пореден номер на раждането.*

ВЪВЕДЕНИЕ Населението на България след 1925 г. навлезе в т.нар. демографски преход, когато смъртността и раждаемостта започват трайно да намаляват. В края на демографския преход в страната би трябвало да се установи режим на стационарно население с нулев прираст и средно с две деца в семейството. В действителност раждаемостта продължи да намалява. Тоталният коефициент на плодовитост достигна равнището от 1.09 деца през 1997 г., което постави с особена острота въпроса за бъдещото възпроизводство на населението. Според динамиката на повъзрастовите коефициенти за раждаемост и смъртност дъното на демографската криза в България се достигна към 1997 г., след което параметрите на възпроизводствения процес на населението в страната постепенно се подобряват. За някои от тях според последните публикувани данни има подобре-

---

* Д-р, доцент в катедра “Статистика и иконометрия” на Университета за национално и световно стопанство - София; e-mail: todornik@abv.bg .